

DECIZIE

11 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă
Judecătorii Nicolae Clima, Iuliana Oprea
Elena Covalenco, Ion Corolevschi

examinând recursurile declarate de către Iuri Bordeniuc și Raisa Orlova, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Raisei Orlova împotriva Preturii Centru municipiul Chișinău, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 și Oficiului teritorial cadastral Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Iuri Bordeniuc și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 februarie 2012, prin care acțiunea a fost admisă și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2012, prin care a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Iuri Bordeniuc,

c o n s t a t ă:

La 06 ianuarie 2004, Raisa Orlova a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sect. Centru, mun. Chișinău, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 și Oficiului teritorial cadastral Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii reclamanta Raisa Orlova a indicat că în anul 2003, a privatizat împreună cu fiica și nepoata, apartamentul nr.1 de pe str. 31 August 1989, nr. 95, în care din anul 1944 au locuit părinții soțului ei.

Susține că în această perioadă au posedat și de garajul din curtea acestei case, ca fiind locatari ai acestei curți, în aceste condiții au efectuat toate cheltuielile de întreținere a acestuia. În drept, își motivează acțiunea pe art. 320 Codul civil, care reglementează dobândirea dreptului de proprietate prin efectul uzucapiunii.

Cere Raisa Orlova recunoașterea dreptului de proprietate asupra garajului nr. 1 cu suprafața de 23,7 m.p. din curtea casei nr. 95 str. 31 August 1989, mun. Chișinău și obligarea Oficiului teritorial cadastral Chișinău să înregistreze dreptul de proprietate asupra garajului nominalizat în Registru bunurilor imobile.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 februarie 2004 a fost admisă acțiunea și s-a dispus recunoașterea dreptului de proprietate a Raisei

Orlova asupra garajului nr.1 cu suprafața de 23,7 m.p. din curtea casei nr. 95, str. 31 August 1989, mun. Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2012 a fost admisă cererea apelantului Iuri Bordeniuc și a fost atras în proces Iurie Bordeniuc în calitate de intervenient accesoriu din partea pârâtului.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 ianuarie 2013 a fost respins recursul declarat de Raisa Orlova și a fost menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2012.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013 a fost respins apelul declarat de către Iuri Bordeniuc și menținută hotărârea primei instanțe din 10 februarie 2004.

La 29 aprilie 2013 și suplimentar la 20 septembrie 2013, Iuri Bordeniuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Recurentul, Iuri Bordeniuc în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel de menținere a hotărârii primei instanțe, deoarece acțiunea a fost înaintată de Raisa Orlova împotriva Preturii sect. Centru și ÎMGFL nr. 8 care nu au competență de a înstrăina bunurile imobile proprietate publică municipală, acțiunea de recunoaștere a dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra imobilului proprietate municipală, poate fi înaintată numai către Consiliul mun. Chișinău.

Prima instanță s-a expus asupra drepturilor Consiliului mun. Chișinău, care nu a fost atras în proces, însă instanța de apel contrar art. 373 CPC nu s-a expus asupra acestui argument al apelului.

De asemenea drept temei pentru admiterea acțiunii prima instanță s-a referit la art. 332 alin. (1) Codul civil, însă nu poate fi dobândit de Raisa Orlova dreptul de proprietate prin uzucapiune asupra imobilului proprietate municipală, care se află în curte comună și care este incorporat în construcția casei de locuit proprietate privată a Olgăi Galișnicova, eronat instanțele au aplicat art. 332 alin. (1) Codul civil. De asemenea instanțele s-au expus asupra drepturilor Olgăi Galișnicova proprietarul casei de locuit nr. 5, fără a fi atrasă în proces.

La 06 august 2013, Raisa Orlova a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 16 octombrie 2012 și împotriva deciziei instanței de apel din 28 februarie 2013 cu dispunerea rejudecării pricinii și emiterea unei încheieri prin care apelul lui Iuri Bordeniuc să fie restituit, ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În motivarea recursului Raisa Orlova a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel deoarece instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului fiind dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel peste 8 ani de zile.

Consideră că instanța de apel contrar prevederilor art. 67 CPC a admis demersul lui Iuri Bordeniuc de intervenire în proces, deoarece părțile în proces nu au înaintat astfel de demers, cu atât mai mult că hotărârea primei instanțe în temeiul art. 254 CPC a devenit definitivă.

Mai mult, instanța de apel nu era în drept să porceadă la examinarea demersului intervenientului Iuri Bordeniuc, deoarece nu era inițiată procedura examinării cauzei în ordine de apel care la rîndul său conform art. 360 CPC poate fi pornită la apelul declarat de către părți.

Mai menționează că demersul de intervenire în proces a lui Iuri Bordeniuc după cum a menționat chiar ultimul, acesta a devenit proprietarul apartamentului nr. 5 din str. 31 august 1989, nr. 95 mun. Chișinău în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 9086 din 08 iunie 2011, adică peste 7 ani din momentul devenirii definitive a hotărârii contestate.

La 08 octombrie 2013, Iuri Bordeniuc a depus recurs suplimentar solicitînd admiterea recursului său, casarea hotărârilor judecătorești cu trimiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii este cert faptul că prin scrisoarea din 20 martie 2013 Curtea de Apel Chișinău a expediat părților copia deciziei din 28 februarie 2013, iar la 29 aprilie 2013, adică în termenul prevăzut de lege Iuri Bordeniuc a declarat recurs.

În ceea ce privește recursul declarat de Raisa Orlova, la actele pricinii nu sunt probe care ar confirma faptul recepționării deciziei instanței de apel de către ultima, iar recursul declarat la data de 06 august 2013 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 07 august 2013 a considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 octombrie 2013 a fost corectată greșeala strecurată în partea dispozitivă a deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 ianuarie 2013 prin excluderea din partea dispozitivă a deciziei a sintagmei „se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Raisei Orlova împotriva Preturii sectorului Centru, mun. Chișinău, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 și Oficiului Cadastral Teritorial mun. Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate”.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate întemeiate și care urmează a fi admise cu casarea deciziei și încheierii instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanță de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din actele pricinii este cert faptul că la 06 ianuarie 2004 Raisa Orlova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sectorului Centru mun. Chișinău, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 și

Oficiului cadastral teritorial Chișinău prin care a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra garajului nr. 1 cu suprafața de 23,7m.p. din curtea casei nr. 95, str. 31 August 1989, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 februarie 2004 acțiunea Raisei Orlova a fost admisă ca întemeiată.

La 29 august 2012, Iuri Bordeniuc a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând totodată și atragerea sa în proces în calitate de intervenient accesoriu, precum și casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. A mai indicat drept motiv de intervenire în proces faptul că la 08 iunie 2011 a procurat de la Olga Galișnicova casa de locuit și anume apartamentul nr. 5 din str. 31 August 95, mun. Chișinău, care este în curtea comună cu alte 4 case de locuit a altor proprietari, iar la cumpărarea apartamentului menționat vânzătorul i-a comunicat că s-a folosit și a plătit încăperea nelocativă cu suprafața de 23,7m.p., care nu constituie obiectul vânzării ci constituie proprietate municipală, însă a fost recunoscută drept de proprietate după Raisa Orlova, fapt prin care a îngădit dreptul său asupra imobilului în litigiu.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2012 a fost admisă cererea apelantului și a fost atras în proces Iuri Bordeniuc în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013 a fost respins apelul declarat de către Iuri Bordeniuc și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Astfel, la 06 august 2013 Raisa Orlova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a încheierii instanței de apel din 16 octombrie 2012, indicând că instanța de apel ilegal a admis cererea lui Iuri Bordeniuc și greșit l-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu în procesul dat.

În conformitate cu art. 67 alin. (1) Codul de procedură civilă, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la încheierea dezbaterilor judiciare în orice instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți.

Instanța de recurs consideră argumentele recurente întemeiate, iar încheierea instanței de apel ilegală emisă cu încălcarea normelor de drept procedural deoarece s-a stabilit că lui Iuri Bordeniuc prin hotărârea primei instanțe nu i se lezează nici un drept. Mai mult, din actele pricinii este cert faptul că la raporturile juridice examinate de instanța de judecată conform situației din anul 2004, Iuri Bordeniuc nu are nici o atribuție, deoarece a devenit proprietar al apartamentului nr. 5 din str. 31 August 1989, nr. 95, mun. Chișinău în anul 2011.

În conformitate cu art. 360 alin. (1) Codul de procedură civilă, sînt în drept să declare apel: părțile și alți participanți la proces; reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege; martorul, expertul, specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Reieșind din faptul că instanța de apel greșit a admis cererea lui Iuri Bordeniuc și neîntemeiat l-a atras în calitatea de intervenient accesoriu de partea

pârâtului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că acesta nu era în drept să declare apel, iar cererea sa urma a fi restituită, însă instanța de apel a examinat apelul declarat fără a ține cont de aceste circumstanțe.

Aceasta eroare a instanței de apel nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural și avînd în vedere că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa integral decizia și încheierea instanței de apel și de a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către Raisa Orlova și Iuri Bordeniuc.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Raisei Orlova împotriva Preturii Centru municipiul Chișinău, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 8 și Oficiului teritorial cadastral Chișinău cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Nicolae Clima

Iuliana Oprea

Elena Covalenco

Ion Corolevschi